

Język obcy nowożytny w klasach 4–8 szkoły podstawowej – porównanie podstaw programowych z lat 2024 (wariant II.1) i 2026 (poziom oczekiwany A2) ¹

<p>Poziom biegłości językowej na koniec VIII klasy</p> <p>OGRANICZONE</p>	<p>Na koniec VIII klasy szkoły podstawowej uczeń powinien osiągnąć poziom biegłości językowej A2 w skali ESOKJ. W podstawie z 2024 r. określony był wyższy poziom (A2+) dla umiejętności receptywnych (słuchanie i czytanie).</p> <p>W podstawie z 2026 r. poziom biegłości jest TAKI SAM dla wszystkich umiejętności językowych/środków językowych.</p>
<p>Środki leksykalne</p> <p>ZAKRES ZAGADNIEŃ NIEZNACZNIE ROZBUDOWANY</p> <p>ZAKRES ŚRODKÓW – BEZ ZMIAN („PODSTAWOWY ZASÓB”)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dodany jeden temat główny, tj. „społeczeństwo”. 2) Usunięto „np.” z listy zagadnień szczegółowych – każde wymienione zagadnienie jest obowiązkowe. 3) Nieznaczne zmiany w zakresie zagadnień szczegółowych (6 usunięto, 12 dodano, 3 zmieniono brzmienie).
<p>Słuchanie</p> <p>NIEZNACZNIE ROZBUDOWANE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Standardowa odmiana języka pozostaje dominująca, ale konieczne jest włączenie również odmian niestandardowych, w tym używanych przez nierodzimych użytkowników języka. 2) Dodatkowe wymaganie: wyciąganie wniosków.
<p>Czytanie</p> <p>BARDZO NIEZNACZNIE ROZBUDOWANE</p>	<p>Praktycznie bez zmian. Dodano tylko umiejętność wyciągania wniosków z przeczytanego tekstu.</p>
<p>Mówienie</p> <p>BEZ WIĘKSZYCH ZMIAN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowano te same wymagania szczegółowe, dodając jedno, tj. udzielanie wskazówek i instrukcji. 2) Stosowanie formalnego/niefORMALnego stylu zastąpiono koniecznością zachowania grzeczności językowej.
<p>Pisanie</p> <p>BARDZO NIEZNACZNIE ROZBUDOWANE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowano te same wymagania szczegółowe, dodając jedno, tj. udzielanie wskazówek i instrukcji. 2) Zmodyfikowano katalog przykładowych rodzajów tworzonych tekstów oraz wskazano, że tam, gdzie jest to konieczne, należy zachować zasady ich konstruowania. 3) Stosowanie formalnego/niefORMALnego stylu zastąpiono koniecznością zachowania grzeczności językowej.
<p>Reagowanie ustne</p> <p>BEZ WIĘKSZYCH ZMIAN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowano te same wymagania szczegółowe, dodając 4 mikroumiejętności. 2) Wskazano na konieczność zachowania zasad grzeczności językowej.
<p>Reagowanie pisemne</p> <p>BEZ WIĘKSZYCH ZMIAN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Reagowanie pisemne ograniczone do „najbardziej typowych” sytuacji życia codziennego (a nie „typowych”). 2) Zachowano te same wymagania szczegółowe, dodając 5 mikroumiejętności. 3) Wskazano na konieczność zachowania zasad grzeczności językowej.
<p>Przetwarzanie językowe</p> <p>ROZBUDOWANE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowano te same wymagania szczegółowe, ale jednocześnie dodano 5 kolejnych, w tym uzgadnianie znaczenia tekstu lub współtworzenie wypowiedzi w parze lub grupie. 2) Dodano umiejętność tworzenia notatki. 3) Dodano przedstawianie przygotowanej wcześniej prezentacji.

¹ Podstawy programowe są określone w rozporządzeniach: (a) podstawa z 2024 r. – w rozporządzeniu z 28 czerwca 2024 r.; podstawa z 2026 r. – w rozporządzeniu z 11 marca 2026 r.

<p>Kompetencja kulturowa</p> <p>ROZBUDOWANE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nowa podstawa przesuwaa akcent z <i>samej wiedzy</i> w kierunku <i>wykorzystania wiedzy</i> na temat krajów, w których ludzie posługują się danym językiem obcym. 2) Poza wiedzą istotne są również umiejętności i postawy. 3) Dodano wymaganie dotyczące odróżniania stereotypów od faktów.
<p>Umiejętności okołojęzykowe</p> <p>NIEZNACZNIE ROZBUDOWANE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pozostawiono wszystkie umiejętności okołojęzykowe. 2) Dookreślono cel współpracy w parze lub grupie – doskonalenie własnych umiejętności, pomoc innym. 3) Dodano wymaganie dotyczące wykorzystania informacji zwrotnej.
<p>Doświadczenia edukacyjne</p> <p>NOWOŚĆ W PODSTAWIE</p>	<p>W starej podstawie programowej doświadczeń edukacyjnych nie było. Doświadczenia z założenia wspierają rozwój językowy, osobisty, psychiczny i społeczny uczniów oraz budują poczucie sprawczości. Doświadczenia edukacyjne mają charakter praktyczny, wzmacniają kompetencje przekrojowe oraz rozwijają umiejętności komunikacyjne i współpracę. Nowa podstawa programowa wymienia 10 doświadczeń dla zajęć z języka obcego nowożytnego. Każdy uczeń ma obowiązek realizacji przynajmniej jednego wybranego z klasą i nauczycielem doświadczenia edukacyjnego w każdym roku szkolnym.</p>
<p>Kompetencje przekrojowe i sprawczość</p> <p>NOWOŚĆ W PODSTAWIE</p>	<p>Kształcenie w zakresie języka obcego nowożytnego przyczynia się do rozwijania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kompetencji przekrojowych, np. rozwiązywania problemów, kreatywnego myślenia, krytycznego myślenia 2) sprawczości, czyli podejmowania działań, które mają pozytywny wpływ na ucznia, który je podejmuje, i na innych, oraz branie odpowiedzialności za te działania.

UWAGA!

W naszej analizie przyjęliśmy następujący sposób oznaczania treści obu podstaw programowych:

1. bez żadnego oznaczenia, czarną czcionką – treści **takie same** w obu podstawach programowych
2. na **żółtej apli** przedstawiono treści, które zakresowo lub znaczeniowo są praktycznie takie same, ale nastąpiła **zmiana sformułowania**
3. na **niebieskiej apli** przedstawiono treści podstawy programowej z 2024 r., nieuwzględnione w podstawie programowej z 2026 r., czyli takie, które **zniknęły w podstawie z 2026 r.**
4. na **zielonej apli** przedstawiono treści podstawy programowej z 2026 r., które są nowe względem podstawy z 2024 r., czyli **pojawiły się w podstawie z 2026 r.**

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych i fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	1. Posługiwanie się środkami językowymi: leksykalnymi, gramatycznymi, fonetycznymi i ortograficznymi.
II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	2. Rozumienie wypowiedzi ustnych i pisemnych.
III. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	3. Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych.
IV. Reagowanie na wypowiedzi. Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	4. Uczestniczenie w rozmowie i reagowanie w sytuacjach życia codziennego, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie.
V. Przetwarzanie wypowiedzi. Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	5. Przekształcanie przekazu w ramach tego samego języka obcego nowożytnego oraz między językami, a także z formy ustnej, pisemnej lub wizualnej na inną formę.
	6. Posługiwanie się strategiami i technikami uczenia się języka obcego nowożytnego.
	7. Rozwijanie otwartości na różnorodność kulturową.

1. Rozbudowane opisy zastąpiono krótszymi stwierdzeniami zawierającymi rzeczowniki odczasownikowe.
2. Całkowicie przeformułowano brzmienie wymagania w zakresie przetwarzania językowego, nazywając je „przekształcaniem przekazu”.
3. Dodano 2 wymagania ogólne dotyczące kompetencji kulturowej oraz posługiwanie się strategiami i technikami uczenia się języka obcego. Wszystkie te kwestie były w podstawie z 2024 r., ale były określone tylko w wymaganiach szczegółowych, nie w wymaganiach ogólnych.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
<p>I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych i fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów:</p>	<p>I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych: leksykalnych, gramatycznych, fonetycznych i ortograficznych, niezbędnych do realizacji pozostałych wymagań szczegółowych dotyczących wiedzy i umiejętności, w zakresie tematów:</p>
<p>1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);</p>	<p>1) człowiek: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania;</p>
<p>2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);</p>	<p>2) miejsce zamieszkania: dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, obowiązki domowe, przeprowadzka;</p>
<p>3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);</p>	<p>3) edukacja: szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się (w tym uczenie się przez całe życie), przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne;</p>
<p>4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy);</p>	<p>4) praca: zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy, wybór zawodu;</p>
<p>5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, problemy);</p>	<p>5) życie prywatne: rodzina, znajomi i przyjaciele, relacje międzyludzkie, czynności życia codziennego, przedmioty codziennego użytku, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości;</p>
<p>6) żywność (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);</p>	<p>6) żywność: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne;</p>
<p>7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług);</p>	<p>7) zakupy i usługi: rodzaje sklepów, towary i ich cechy, odzież, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, promocja i reklama, korzystanie z usług;</p>
<p>8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie);</p>	<p>8) podróżowanie i turystyka: środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie;</p>

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
9) kultura (np. twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);	9) kultura: dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje;
10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);	10) sport: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, wydarzenia sportowe, uprawianie sportu;
11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);	11) zdrowie: części ciała, tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie;
12) nauka i technika (np. wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);	12) postęp technologiczny: wynalazki, media, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego).	13) świat przyrody: pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska;
	14) społeczeństwo: problemy współczesnego świata.

1. Dodany został jeden temat, tj. „społeczeństwo” z jednym zagadnieniem szczegółowym, tj. „problemy współczesnego świata”.
2. Z każdego tematu usunięty został zapis „np.,” co oznacza, że każde wymienione zagadnienie szczegółowe jest obowiązkowe.
3. Temat „nauka i technika” zastąpiony tematem „postęp technologiczny”.
4. Zagadnienie szczegółowe „media” zostało przeniesione z tematu „kultura” to tematu „postęp technologiczny”.
5. W pozostałych tematach drobne zmiany – albo usunięcie zagadnienia szczegółowego, albo dodanie zagadnienia szczegółowego:
 - dodano 12 zagadnień szczegółowych
 - usunięto 6 zagadnień szczegółowych
 - zmieniono sposób sformułowania albo „przynależność” do tematu w zakresie 3 zagadnień szczegółowych.

SŁUCHANIE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
II. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:	2. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, informacje, newsy czytane, prezentacje), artykułowane wyraźnie, przede wszystkim w standardowej odmianie języka:
1) reaguje na polecenia;	1) reaguje na polecenia;
2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;	2) rozumie wypowiedź lub jej fragment na poziomie ogólnym: określa główną myśl, intencje nadawcy lub autora, kontekst (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
3) określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi;	
4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);	
5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;	3) rozumie wypowiedź lub jej fragment na poziomie szczegółowym: znajduje w niej określone informacje;
	4) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.
6) rozdziela formalny i nieformalny styl wypowiedzi.	

1. Najważniejsza zmiana to konieczność uwzględnienia w kształceniu również odmian języka angielskiego innych niż standardowa – nie tylko np. szkockiego, irlandzkiego, ale również języka używanego przez osoby niebędące rodzimymi użytkownikami języka.
2. Wydzielono dwie główne umiejętności: rozumienie wypowiedzi na poziomie ogólnym oraz na poziomie szczegółowym, „podciągając” pod te ogólne sformułowania określania z podstawy z 2024 r.
3. Rozbudowano katalog przykładowych typów tekstów; dodano „informacje, newsy czytane, prezentacje”.
4. Dodano umiejętność „wyciągania wniosków”.
5. Usunięto rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu wypowiedzi.

CZYTANIE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
<p>III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. listy, e-maile, SMS-y, pocztówki, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty narracyjne i literackie):</p>	<p>3. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. e-maile, SMS-y, napisy, ulotki, etykiety, jadłospisy, ogłoszenia, newsy, rozkłady jazdy, instrukcje, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, wywiady, posty, teksty narracyjne i literackie):</p>
<p>1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;</p>	<p>1) rozumie tekst lub jego fragment na poziomie ogólnym: określa główną myśl, intencje autora, kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, formalny i nieformalny styl tekstu, czas, miejsce, sytuację);</p>
<p>2) określa intencje nadawcy lub autora tekstu;</p>	<p>2) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;</p>
<p>3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);</p>	
<p>4) znajduje w tekście określone informacje;</p>	<p>3) rozumie tekst lub jego fragment na poziomie szczegółowym: znajduje w nim określone informacje;</p>
<p>5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;</p>	
	<p>4) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.</p>
<p>6) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.</p>	

1. Wydzielono dwie główne umiejętności: rozumienie wypowiedzi na poziomie ogólnym oraz na poziomie szczegółowym, dodając do tych ogólnych sformułowań wymagania szczegółowe z podstawy z 2024 r.
2. Zmieniono (uwspółcześiono) katalog przykładowych typów tekstów; usunięto np. „pocztówki”, „listy”; dodano „newsy”.
3. Dodano umiejętność „wyciągania wniosków”.
4. Usunięto rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu wypowiedzi.

MÓWIENIE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
IV. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne:	4. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne, zachowując zasady grzeczności językowej;
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;	1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;	2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości oraz teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;	3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;	4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;	5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;	6) wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;
7) wyraża uczucia i emocje;	7) wyraża uczucia i emocje;
8) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.	8) udziela wskazówek i instrukcji.

1. Dodano jedno wymaganie szczegółowe, tj. udzielanie wskazówek i instrukcji.
2. Wymaganie szczegółowe nr 8., tj. stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi, zostało przesunięte do „główki” wymagania i przyjęło brzmienie „zachowując zasady grzeczności językowej”.

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
<p>V. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, pocztówkę, e-mail, historyjkę, wpis na blogu):</p>	<p>5. Uczeń, postępując się właściwym dla danego języka obcego alfabetem lub sposobem zapisu, tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, post, e-mail, historyjkę), z zachowaniem zasad grzeczności językowej oraz, jeśli to konieczne, zasad konstruowania tekstów danego rodzaju:</p>
<p>1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;</p>	<p>1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;</p>
<p>2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;</p>	<p>2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości oraz teraźniejszości;</p>
<p>3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;</p>	<p>3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;</p>
<p>4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;</p>	<p>4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;</p>
<p>5) opisuje upodobania;</p>	<p>5) opisuje upodobania;</p>
<p>6) wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;</p>	<p>6) wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;</p>
<p>7) wyraża uczucia i emocje;</p>	<p>7) wyraża uczucia i emocje;</p>
<p>8) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.</p>	<p>8) udziela wskazówek i instrukcji.</p>

1. Dodano informację o konieczności zachowania zasad konstruowania tekstów danego rodzaju, np. e-maili, jeżeli jest to konieczne.
2. Usunięto 5 przykładowych typów tekstów, jeden przeformułowano na bardziej ogólny (wpis na blogu > post).
3. Dodano jedno wymaganie szczegółowe, tj. udzielanie wskazówek i instrukcji.
4. Wymaganie szczegółowe 8., tj. stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi zostało przesunięte do „główki” wymagania i przyjęło brzmienie „zachowując zasady grzeczności językowej”.

REAGOWANIE USTNE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
VI. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach:	6. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach życia codziennego , w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, zachowując zasady grzeczności językowej;
1) przedstawia siebie i inne osoby;	1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);	2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę, a w przypadku trudności w jej przebiegu prosi np. o wyjaśnienie, powtórzenie lub sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź;
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;	3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;	4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;
5) wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;	5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;	6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;	7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;	8) proponuje, zachęca, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje;
9) prosi o radę i udziela rady;	9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;	10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;	11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę na spełnienie prośby lub odmowę spełnienia prośby;	12) wyraża prośbę oraz zgodę na spełnienie prośby lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);	13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.	14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

1. Reagowanie w sytuacjach „życia codziennego” przeniesione do główki wymagania.
2. Dodane 4 mikroumiejętności (uzasadnianie upodobań; wyrażanie i pytanie o preferencje; wyrażanie złości i współczucia).

REAGOWANIE PISEMNE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
<p>VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, e-mail, wpis na czacie lub forum) w typowych sytuacjach:</p>	<p>7. Uczeń, postępując się właściwym dla danego języka obcego alfabetem lub sposobem zapisu, tworzy – w reakcji na najbardziej typowe sytuacje życia codziennego – prosty tekst pisany (np. wiadomość, formularz, post, e-mail, komentarz, wpis na czacie lub forum) w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z zachowaniem zasad grzeczności językowej;</p>
<p>1) przedstawia siebie i inne osoby;</p>	<p>1) przedstawia siebie i inne osoby;</p>
<p>2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);</p>	<p>2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. na czacie); podtrzymuje rozmowę, a w przypadku trudności w jej przebiegu prosi np. o wyjaśnienie lub sprecyzowanie;</p>
<p>3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz lub ankietę);</p>	<p>3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz lub ankietę);</p>
<p>4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;</p>	<p>4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;</p>
<p>5) wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;</p>	<p>5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;</p>
<p>6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;</p>	<p>6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;</p>
<p>7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;</p>	<p>7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;</p>
<p>8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;</p>	<p>8) proponuje, zachęca, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje;</p>
<p>9) prosi o radę i udziela rady;</p>	<p>9) prosi o radę i udziela rady;</p>
<p>10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;</p>	<p>10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;</p>
<p>11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;</p>	<p>11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;</p>
<p>12) wyraża prośbę oraz zgodę na spełnienie prośby lub odmowę spełnienia prośby;</p>	<p>12) wyraża prośbę oraz zgodę na spełnienie prośby lub odmowę spełnienia prośby;</p>
<p>13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);</p>	<p>13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);</p>
<p>14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.</p>	<p>14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.</p>

1. Sytuacje „typowe” zastąpione „najbardziej typowymi”.
2. „Uwspółcześnienie” rodzajów tekstów, dodano np. post, komentarz.
3. Reagowanie w sytuacjach „życia codziennego” przeniesione do główki wymagania.
4. Dodane 5 mikroumiejętności (podtrzymywanie rozmowy, uzasadnianie upodobań; wyrażanie i pytanie o preferencje; wyrażanie złości i współczucia).

PRZETWARZANIE JĘZYKOWE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
VIII. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie:	8. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie:
1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);	1) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;	2) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.	3) pracując w parze lub w grupie, uzgadnia znaczenie przeczytanego lub wysłuchanego tekstu;
	4) pracując w parze lub w grupie, współtworzy wypowiedź pisemną lub ustną;
	5) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
	6) przekazuje w języku polskim informacje zawarte w obcojęzycznych materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
	7) tworzy krótką notatkę jako tekst zwarty lub w punktach na podstawie wysłuchanego lub przeczytanego tekstu;
	8) przedstawia publicznie w języku obcym wcześniej przygotowany materiał (np. prezentację, film).

1. Rozbudowane względem podstawy programowej z 2024 r. Dodano 5 wymagań szczegółowych, w tym – przede wszystkim – uzgadnianie znaczenia tekstu lub współtworzenie wypowiedzi w parze lub grupie.
2. Dodano umiejętność tworzenia notatki.
3. Dodano przedstawianie przygotowanej wcześniej prezentacji.

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
IX. Uczeń posiada :	9. Uczeń rozwija wiedzę, umiejętności oraz postawy, w tym rozumienie własnej tożsamości kulturowej, niezbędne do efektywnego funkcjonowania w wielokulturowym świecie:
1) podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;	1) wykorzystuje wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym, do realizacji pozostałych wymagań szczegółowych dotyczących wiedzy i umiejętności;
2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.	2) dostrzega podobieństwa i różnice między kulturą własną, kulturą kraju ojczystego a kulturą społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym, uwzględniając kontekst lokalny, europejski i globalny;
	3) przejawia wrażliwość międzykulturową;
	4) odróżnia stereotypy od faktów dotyczących kultury własnej, kultury kraju ojczystego oraz kultury społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym.

1. Nowa podstawa przesuwą akcent z *wiedzy* w zakresie krajów, w którym ludzie posługują się danym językiem, w kierunku *wykorzystania tej wiedzy*, stąd czasowniki wskazujące na *działania* ucznia, np. rozwija, wykorzystuje, dostrzega, przejawia, odróżnia.
2. Wiedza została zastąpiona *wiedzą, umiejętnościami i postawami*.
3. Zajęcia z języka obcego mają również służyć w budowaniu zrozumienia własnej tożsamości kulturowej, m.in. dzięki dostrzeganiu podobieństw i różnic, odróżnianiu stereotypów od faktów.
4. Dodano wymaganie dotyczące odróżniania stereotypów od faktów.

UMIEJĘTNOŚCI OKOŁOJĘZYKOWE

Podstawa programowa dla SP z 2024 r. wariant II.1.; poziom: A2(A2+)	Podstawa programowa dla SP z 2026 r. poziom: A2
	10. <i>Uczeń postępuje się strategiami i technikami uczenia się języka obcego nowożytnego, w tym z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, adekwatnymi do realizowanego zadania oraz zgodnymi z jego indywidualnymi preferencjami:</i>
X. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym).	1) posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami); 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym);
XI. Uczeń współdzieli w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).	3) współdzieli w parze lub grupie w celu doskonalenia własnych umiejętności językowych lub pomocy innym uczniom w rozwijaniu ich umiejętności językowych;
XII. Uczeń korzysta z różnych źródeł informacji w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.	4) korzysta z różnych źródeł informacji w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych;
XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).	5) stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) oraz strategie kompensacyjne w przypadku braków leksykalnych (np. upraszczanie wypowiedzi, zastępowanie wyrazu innym, opisywanie, wykorzystywanie środków niewerbalnych);
XIV. Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).	6) dokonuje samooceny własnej pracy oraz własnych postępów w nauce języka obcego nowożytnego;
	7) wykorzystuje informację zwrotną, w tym o popełnionym błędzie, jako wskazówkę dotyczącą zakresu wiedzy lub umiejętności, które wymagają doskonalenia lub rozwijania.

1. Pozostawiono wszystkie umiejętności okołojęzykowe, w tym samoocenę (istotną również w zakresie umiejętności przekrojowych i sprawczości) oraz współpracę.
2. Dookreślono cel współpracy w parze lub grupie – doskonalenie własnych umiejętności, pomoc innym.
3. Dodano wymaganie dotyczące wykorzystania informacji zwrotnej.